

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens. Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiarum, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

S. Petri Consecrati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13591

- XXII. WIDPOTO ob. 1193. vi. Id. Octobr.
 XXIII. PILGRINVS resignat an. 1195.
 XXIV. CONRADVS cessit antecessori seu potius vexatori suo.
 XXV. SIMON ob. 1231.
 XXVI. Magr. BERTHOLDVS obiit 1242.
 XXVII. RICHERVS obiit. 1259.
 XXVIII. ALBETVS ob. 1262.
 XXIX. CHVNO resignauit an. 1267.
 XXX. SIMON resignauit 1270.
 XXXI. DIETMARVS ob. 1288.
 XXXII. ENGELBERTVS.
 XXXIII. RVDBERTVS ob. 1314. vii. Id. Iul.
 XXXIV. CONRADVS ob. 1346.
 XXXV. OTHO ob. 1364.
 XXXVII. IOANNES *Roffius* ob. 1375.
 XXXVII. OTTO *Kallenbergerus* obiit 1414.
 XXXVIII. LEONHARDVS ob. 1416.
 XXXIX. VDALRICVS *Blankensfelder* ob. 1420.
 XL. IOANNES *Noczenhuserus* ob. 1427.
 XLI. GEORGIVS *Ballerus* ob. 1435.
 XLII. ERHARDVS de *Lamniz* ob. eod. anno.
 XLIII. PETRVS *Klugheimerus* ob. 1466.
 XLIV. RVDOPERTVS *Keutzelius* ob. 1495.
 XLV. VIRGILIVS ob. 1502.
 XLVI. WOLFGANGVS de *Roschingen* ob. 1518.
 XLVII. SIMON exauctoratur an. 1522.
 XLVIII. IOANNES *Staupicius* ob. an. 1524.
 XLIX. CHILIANVS ob. 1535.
 L. GEORGIVS *Oeller*, XI. tantum diebus præfuit pleuritide è medio
 sublatus.
 LI. EGIDIVS.

S. PETRI CONSECRATI.

VVLGO *Weyß S. Peter* Scotorum extra muros Ratisbonen. & sancti Iacobi intra muros. Monasterium hoc dicitur tempore Caroli Magni inceptum, & in colle victoriæ extra muros positum, vbi corpora interfectorum sepulta, consecratum miraculosè per sanctum Petrum cœlitus, iuxta Chronicon illius Monasterij apocryphum, &c. Sed cum iste locus arctior & angustior esset, quàm vt tot fratres caperet, ædificatum est in agro quodam plano & lato D. Alberti, Nobilis viri de Miderfil in montanis qui residebat in propriis possessionibus apud Phrandenhufen, Monasterium Scotorum in honorem D. Iacobi, sub Dominico primo eius loci Abbate, tempore Erckanfridi Episcopi Ratisbonen. & Locharij Imperatoris, circa annum 845. Ita habet Chronica Episcoporum Ratisponensium.

VERVM Auentinus libro 5. Annalium, fol. mihi 354. ex diplomatibus, quæ extant longè aliter, nempe D. Marianum cum sociis, sub Heinrico quarto Imperatore, ac Ottone Episcopo Ratisponam venisse, ab Hemma, Abbatisa superioris Monasterij hospitio exceptum, postea à Willa Abbatisa, quæ Hemmæ successit, Templum diui Petri extra urbem, quod Weichs vocant, con-

sentiente

sentiente Ottone Episcopo, impetrasse, Mathildam inferioris Monasterij zitum accereuisiam tribuisse, ibidem ope piorum domicilia construxisse, in diem vixisse docendo & interpretando sacras litteras, scribendo vitum, & magnam gloriam conquisuisse, ob eamque rem ab Imperatore Heinrico quarto in tutelam receptos, & in unitati donatos esse, iuxta diploma, cuius datum Kalend. Febr. anno 1088. indictione 12. ordinationis Regis xxxvi. Imperij v. Factum in Regina ciuitate. Idem Auent. in Annalibus suis, lib. 6. fol. 614. & sequenti ita scribit: Vbi scoti Ratisponæ propter multitudinem confluentium Scotorum, angustius habitare cœperunt, Fridericus Comes de Frontenhausen, Otto Comes Rietenburgen. Burggrauus Ratisponen, frater eius Heinricus cum vxore Bertha, quæ filia fuit Leopoldi, Austriaci Ducis, Luitgardæ, vxor Friderici Comitis de Pogen, Aduocati Ratisponensis Ecclesie, quam alibi Adelhaidam, vocat, Gundackerus & Wernherus de Laber grande Monasterium D. Iacobo & Gertrudæ, intra mœnia vrbis, condunt, Comites de Laber & Rietenburg prædia apud Nariscos tribuunt, illorum ibi monumenta extant. Berchta ibidem sepulta, vineas in Austria donauit, Hartvicius Episcopus Ratisponen. Templum dedicauit, Anno 1120. primus Abbas fuit Mauritius, confirmatur per Calixtū Pontificem Maximum, & Imperatorem Heinricum quintum; Mauritio successit Christianus. Fabulæ igitur sunt, hoc Monasterium à Carolo Magno conditum esse, qui ante trecentos annos obierat, &c. Durauit autem sancti Petri Ecclesia, extra urbem sub suo Priore. Super cuius electione & institutione aliquando lis fuit inter Abbatissam superioris Monasterij, & Abbatē sancti Iacobi, sopita & transacta per Conradum tertium, Ratisponensem Episcopum. Extat diploma, de anno 1216. vsque ad annum Domini 1352. Quo in bello Sociali, quod Principum vocant, per Philippum Comitem ab Eberstain, qui Cæsaris nomine præsidio militari Ratisponæ præerat, prædicta Ecclesia sancti Petri, quæ hostibus propugnaculi vice extra urbem esse poterat, cum omnib. suis ædificiis penitus deiecta & excisa est, constituto ibi publico cœmiterio, vulgariter *ein Gohsecker*.

DE fundatoribus Monasteriorum pro Scotis in Germania, præsertim Ratisponæ, vide eundem Auentinum, libro sexto, folio 631. De qua re etiam duo diplomata extant, HEINRICI quarti, & filij eius HEINRICI quinti, Imperatorum, huius tenoris:

IN NOMINE sancte & indiuidue TRINITATIS. Heinricus diuina fauente clementia tertius Romanorum Imperator Augustus, omnibus Christi fidelibus, tam futuris quàm presentibus notificamus, ac manenti memoriæ committimus, qualiter tempore Ottonis, Ratisponensis ciuitatis Episcopi, quidam Scotigenæ pro cruciando corpore, saluandaque anima patria sua exulauerant, ac diu orationum loca visitantes, Ratisponam tandem venerant, qui dum licentia prædicti Episcopi, assensuque Dominæ Abbatisæ VVillæ, quæ tum apud sanctam Mariam in Monasterio superiori præerat, Ecclesiam in VVihen sancti Petri vulgò dictam, ad idem superius Monasterium attitulatam, Ministerio orationis prouidendam susciperent; mox officinas elaustris adiutorio bonorum ædificant, Monachorumque vitam inibi celebrant, & ab elemosynis fidelium tantum ibi vicunt, tandem pro Dei misericordia, concessum est, eis aliquantulum iustitiæ & vtilitatis ad eandem Ecclesiam pertinentis: Deinde ad me Heinricum, Dei gratia tertium Romanorum Imperatorem veniunt, & Mundiburdium defensionis meæ expetunt. Ego verò petitionibus eorum facile acquiescens, in Mundiburdium defensionis eos suscepi, & talem libertatem à prædicto

dicto Episcopo Ottone & Abbatisa Hazoga, quæ tum locum sanctæ Mariæ in superiori Monasterio regebat, eis acquisiti, ut nulla persona maior vel minor in eos, aut in bona eorum qualiacumq; Dominationem habeant, præter me & successores meos, Reges vel Imperatores, sed securi maneat absque omni cecisione, vel perturbatione, orantes pro se & pro salute totius Ecclesiæ.

Locvs tamen subiectus sit superiori Monasterio, cui attributus est potius ad defensionem, quàm ad destructionem. Si quis autem huic testimonio libertatis cõtradixerit, seu eos Monachos peregrinos in aliquo molestauerit, 300. libras fisco nostro persolvere constituo. Et, ut hæc autoritas libertatis firma permaneat, hanc chartam inde conscribi, & sigilli mei impressione iussi signari. Dat. est Cal. Febr. an. Dominicæ incarnationis M. LXXXIX. indictione XII. anno verò ordinationis Domini Heinrici XXXVI. Imperij quidem anno V. Actum Ratisbonæ in Dei nomine feliciter, Amen. Hermannus Cancellarius recognoui.

STGNVM Domini Heinrici tertij, Rom: Imperatoris Augusti, &c.

In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis. Henricus diuina fauente clementia quartus, Rom. Imp. Augustus, Nouerit oïam S. Dei Ecclesiæ fidelium, nostrorumq; vniuersitas, præsentium scilicet aut futurorum, quod pro remedio anime patris nostri Heinrici tertij Imperatoris, rogatu Scotigenarum, nec non ob interuentum Principum nostrorũ, Alberti Moguntinensis, Adelbaldi Magdaburgensis, Archiepiscoporum, & Episcoporum videlicet, Ottonis Babenbergensis, Vdalrici Constãtensis. Comitũ quoq; Herimanni de Saxonia, Gotfridi de Caloen, Herimanni Marchionis & aliorum nostrorum fidelium, in nostrum Mundiburdium suscepimus tutelãque Ecclesiam Ratisbonæ, quæ iacet ante portam Occidentalem, quæ Roselin (aliàs Rufelin) porta dicitur, quã Otto Rittenburgensis vrbis Præfectus, Ratisbonæ, & alij quidam ex ciuib. eiusdẽ prænominate ciuitatis, videlicet Matho, Vdalricus, Luduinus, Adelhardus & fratres eius Anebast, Otto, Henricus, Hefelinus, & filius suus, Ruobertus, Balduinus, Eggehardus, Luduinus, Wizeling, Lubelberrus, Diethmarus, Engilscalcus, emerunt ab Adelhaide, & filiis eius, Vdalrico & Adelbuino, & prædio illo, quod Monepach nominatur, dorauimus, assensu quoque Hartuigi venerabilis Ratisbonensis Episcopi, Friderici Aduocati, Ottonis Comitæ, Alberti Comitæ, Heinrici Aduocati, Mathonis & aliorum Prælatorum eiusdẽ loci, donantes eam S. Mariæ matri nostri Dñi, & sanctis Apostolis Dei, Petro & Iacobo, sicut mos est Sanctis tradi, sine omnium contradictione, quatenus in illorum honore Deo ad seruiendum, Ecclesiam ibidem construerent, quod & ita factum esse ab omnib. cernitur; cõsiquidem tenore, ut eadem Ecclesia in perpetuum libera permaneat, nec ab aliqua persona magna, vel parua, ibidem Deo famulantes grauentur, nec quicquã seruitij, nisi soli Deo & Sanctis eius, alicui inde soluere cogantur. Si quis autem, hanc libertatem infringere tentauerit, 12. libras auri compositurus Baño nostro subiacebit, medietatem cameræ nostræ, & medietatem supradictæ Ecclesiæ. Quod ut verius credatur, & ab omnib. obseruetur, impressione nostri sigilli iussimus insigniri.

STGNVM Domini Heinrici quarti, Romanorum Imperatoris inuictissimi.

ARNOLDVS vice Adalberti Archiepiscopi & Archicancellarij recognoui, Data 7. Kalend. Aprilis, indictione IV. an. Dominicæ incarnationis M. C. XI. an. ordinationis Dñi Heinrici Regis Romanorum XI. regni autem eius VI. Imperij verò primo. Actum est Goslaræ in Christo feliciter Amen.

VIENNÆ atque Norinbergæ Scoti exacti, templa indigenis tradita, an. 1413. Auent, lib. 7. fol. 81 r.

ADDI-

VId. D. *Laurent.* Hochvart de Episcopis *Ratisbonen.* in Ep. *Ottone* libr. 2. cap. 19.

Exemplum Diplomatis Imp. M. Imp. Regis IV. à Dn. *Hundio* hic relatum, extat quoque apud Fr. *Andream* in Chron. pag. 192. aliquomodo diuersum; quod hic inferere libuit.

IN nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, *Heinricus* diuina fauente clementia, tertius *Romanorum* Imperator Augustus, omnibus Christi fidelibus tam futuris quam præsentibus notificamus, ac manenti memoriæ committimus, qualiter tempore *Otonis, Ratisbonensis* ciuitatis Episcopi, quidam *Scotigenæ* pro cruciando corpore, saluandaque anima patria sua exularunt, ac diu orationum loca visitantes, *Ratisbonam* tandem uenerunt, qui dum licentiæ prædicti Episcopi, assensuque *Dominæ Abbatis Willæ*, quæ tunc apud sanctam *Mariam* in Monasterio superiori præerat, Ecclesiam in *Witsen S. Petri* dictam, ad idem superius Monasterium atticulatam, Ministerio ordinis susciperent prouidendam; mox officinas claustrum adiutorio bonorum hominum ædificant, monachicamque vitam inibi celebrant, & ab eleemosynis fidelium tantum uisitant. Tandem pro Dei misericordia concessum est eis aliquantulum iustitiæ & utilitatis ad eandem Ecclesiam pertinentis. Deinde ad me *Heinricum*, Dei gratiâ *Romanorum* Imperatorem tertium ueniunt, & Mundiburdium defensionis meæ expetunt. Ego uero petitionibus eorum acquiescens, in mundum defensionis eos suscepi, & talem libertatem à prædicto Episcopo *Ottone* & *Abbatissa Hazega*, quæ tunc locum sanctæ *Mariæ* in superiori Monasterio regebat, eis acquisiui, ut nulla persona maior uel minor in eos, aut in bona eorum qualiacunq; Dominationem habeant, præter me & successores meos, Reges uel Imperatores, sed secum maneant absque omni iectione, uel perturbatione, orantes pro se & pro salute totius Ecclesiæ.

Locus tamen subiectus sit superiori Monasterio, cui atticulatus potius ad defensionem, quam destructionem est. Datum Calen. Febr. ann. Dominicæ incarnationis M. LXXXVIII. indictione XII. anno uero ordinationis Dñi *Heinrici* XXXI. Imperij uero anno V. Actum *Ratisbonæ*;

Compositionem amicabilem per *Conradum* Episcopum, inter duos Conuentus nempe *S. Iacobi* & *superioris Monasterij*, super electione & institutione Prioris *S. Petri* extra muros *Ratisbon.* urbis &c. reperies supra sub *Monast. Obermunster.*

S. PETRI MATRONÆ.

IN vertice Matronæ montis, qui in superiori Bauaria D. Petro dicatus, Oeno continuatur, supra castrum *Falckenstein*, ac in illius ditione situm Monasterium *Berchtoldus Com.* ab *Andechs* & *Diessen* Monachis *S. Benedicti* ædem condidit circa an. 1100. Auent. fol. 614. sed alib. fol. 692. ponit, quod *Arnulphi Com. filij*, *Poppo Berchtoldus primus*, *Otto Wolfratshustus*, & *Gebhardus*, hoc Monasterium fundarint. Defecit hoc Monasterium postea, ac excisum est in eo bello, quod *Ruodolphus Dux Bauariæ*, iussu Soceri sui *Adolphi*, Rom. Regis, contra *Menardi Ducis Carinthiæ* & *Com. Tyrolen.* filios rebelles Imperij gessit, Monachi in exilium acti; *Conradus* ab *Hornstain* eiusdem religionis, sacras reliquias ac librum *Misalem* perueterem, quæ adhuc hodie monstrantur, secum abstulit anno 1296. ac in sanctum montem *Andex* portauit, iuxta *Auent.* lib. 7. *Annalium*